

УКРАЇНА

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

НАКАЗ

29.03.2021 року

Рівне

№ 57

Про результати вивчення стану
роботи інклюзивно-ресурсних центрів

Відповідно до Положення про управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації, затвердженого розпорядженням голови Рівненської обласної державної адміністрації від 23.07.2018 № 483, плану роботи управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації на 2021 рік, затвердженого заступником голови Рівненської обласної державної адміністрації, наказу управління освіти і науки облдержадміністрації від 15.02.2021 № 24 «Про вивчення стану роботи інклюзивно-ресурсних центрів», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.03.2020 № 406 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19», вивчено стан роботи комунальних установ: «Зарічненський інклюзивно-ресурсний центр» Зарічненської селищної ради Рівненської області, «Володимирецький інклюзивно-ресурсний центр» Володимирецької селищної ради, «Вараський інклюзивно-ресурсний центр» Вараської міської ради Рівненської області. На підставі зазначеного

НАКАЗУЮ:

1. Довідку за результатами вивчення стану роботи інклюзивно-ресурсних центрів, що додається, взяти до відома.

2. Керівникам комунальних установ: «Зарічненський інклюзивно-ресурсний центр» Зарічненської селищної ради Рівненської області, «Володимирецький інклюзивно-ресурсний центр» Володимирецької селищної ради, «Вараський інклюзивно-ресурсний центр» Вараської міської ради Рівненської області вжити заходів щодо усунення виявлених недоліків, зазначених в довідці за результатами вивчення стану роботи інклюзивно-ресурсних центрів, про що поінформувати управління освіти і науки облдержадміністрації до 01 січня 2022 року.

3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

В.о. начальника управління

Марина ПАШКОВСЬКА

Додаток
до наказу управління освіти і
науки Рівненської обласної
державної адміністрації
29.03.2021 № 57

Довідка
за результатами вивчення стану роботи інклюзивно-ресурсних центрів

Відповідно до наказу управління освіти і науки облдержадміністрації від 15.02.2021 № 24 «Про вивчення стану роботи інклюзивно-ресурсних центрів», проведено дистанційне вивчення стану роботи комунальних установ: «Вараський інклюзивно-ресурсний центр» Вараської міської ради Рівненської області (далі – Вараський ІРЦ), «Володимирецький інклюзивно-ресурсний центр» Володимирецької селищної ради (далі – Володимирецький ІРЦ), «Зарічненський інклюзивно-ресурсний центр» Зарічненської селищної ради Рівненської області (далі – Зарічненський ІРЦ).

У ході вивчено стан дотримання керівниками та фахівцями вказаних вище комунальних установ нормативних актів із організації роботи інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ), ведення документації, здійснення контролю керівниками установ щодо організації роботи ІРЦ та стан їх матеріально-технічного забезпечення.

За результатами вивчення встановлено наступне.

У ІРЦ створені умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення до першого поверху, облаштовані пандуси з поручнями.

У всіх комунальних установах, в яких здійснювалося вивчення стану роботи, приділено належну увагу веденню документації. У своїй роботі керівники та фахівці ІРЦ керуються відповідними нормативно-правовими актами, а саме: Конституцією України, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», Положенням про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженим постановою КМУ від 12.07.2017 № 545 (зі змінами, внесеними постановами КМУ від 22.08.2018 № 617, 21.10.2020 № 983, далі – Положення), іншими актами законодавства.

Статути комунальних установ розроблені на основі вказаного вище Положення, затверджені рішеннями сесій відповідних рад. Статути ІРЦ відповідно до підпункту 8 пункту 55 Положення погоджено управлінням освіти і науки облдержадміністрації та приведено у відповідність згідно з Положенням. Однак, статут Вараського ІРЦ потребує внесення змін та затвердження у новій редакції, у зв'язку зі змінами, внесеними постановою КМУ від 21.10.2020 № 983.

Управлінням освіти і науки облдержадміністрації погоджено кандидатури на посади директорів зазначених ІРЦ.

Затверджено штатні нормативи ІРЦ, розроблено та затверджено посадові інструкції фахівців. Разом із тим, посадові інструкції потребують доопрацювання в частині обов'язків щодо зобов'язання не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які було довірено або які стали відомі у зв'язку з

виконанням професійних або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом.

Відповідно до функцій та завдань ІРЦ складено та затверджено режим та графік роботи.

Робота ІРЦ відображена у річному плані роботи. Вивчення планів роботи комунальних установ показало, що директори ІРЦ відповідально підходять до підготовки та реалізації основних завдань установи. Однак, директору Володимирецького ІРЦ у річному плані роботи слід розширено прописати основні напрямки роботи ІРЦ відповідно до основних завдань ІРЦ вказаних в Положенні.

Керівники контролюють стан виконання річного плану роботи ІРЦ, на основі якого розроблено річні плани роботи фахівців ІРЦ, щотижневі графіки роботи ІРЦ та фахівців. У щотижневих графіках ІРЦ прописуються основні види діяльності.

Документація ІРЦ ведеться відповідно до Положення, а саме: звіти фахівців ІРЦ про результати надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами; журнали обліку заяв; журнали обліку висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (далі – комплексна оцінка); журнали обліку консультацій; особові справи дітей, які пройшли комплексну оцінку. Журнали прошнуровані, пронумеровані.

Фахівці ІРЦ ведуть документацію в основному в електронному вигляді.

Річний план роботи Вараського ІРЦ, особові справи дітей, які пройшли комплексну оцінку та звіти фахівців про результати надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами ведуться також в паперовому вигляді. Фахівці ІРЦ складають звіти за результатами проведеної роботи за період, який дитині надавалися послуги, в яких зазначають: ППП дитини; корекція особливих освітніх потреб; період надання корекційно-розвиткових послуг; вміння дитини на початок занять; результати, яких вдалось досягнути; план подальшої корекційної роботи. Фахівці ІРЦ складають також річні звіти про роботу, що включають аналіз діяльності за рік (основні завдання) та підвищення кваліфікаційного рівня та фахової майстерності; участь в організації та проведенні заходів з учасниками освітнього процесу.

Фахівці Заріченського ІРЦ складають щомісячні звіти, що включають, наступні напрямки: кількість проведених комплексних оцінок та дітей, яким надано корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги; методично-консультативна робота; підвищення кваліфікаційного рівня та фахової майстерності.

Фахівці Володимирецького ІРЦ складають щоквартальні звіти, що включають: кількість дітей, яким надано корекційно-розвиткові та психолого-педагогічні послуги та кількість проведених занять; завдання фахівців; порушення за яким проводиться корекційно-розвиткова робота; результативність.

Однак у звітах фахівців відсутні напрямки: організаційна робота, методично-консультативна робота, інформаційно-аналітична діяльність, експертно-діагностична діяльність, підвищення кваліфікаційного рівня та фахової майстерності; психолого-педагогічний супровід, просвітницька діяльність.

Реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку та перебувають на обліку в ІРЦ ведеться в електронному вигляді. Інформація оновлюється відповідно до змін, а також звіряється із закладами освіти щоквартально.

Директорам ІРЦ потрібно звернути увагу, що відповідно до п. 59 Положення ділова документація ведеться в електронному вигляді.

Кількість дітей від 2 до 18 років, які проживають на території, що обслуговується ІРЦ складає: 13 860 – Вараський ІРЦ, 10 894 – Володимирецький ІРЦ, 10 237 – Зарічненський ІРЦ.

Станом на березень поточного року комплексну оцінку проведено 81 дитині: 9 – Зарічненський ІРЦ, 53 – Вараський ІРЦ та 19 – Володимирецький ІРЦ. Організація проведення комплексної оцінки здійснювалася з дотриманням протиепідеміологічних вимог із забезпеченням перед початком робочого дня проведення температурного скринінгу усіх працівників ІРЦ.

У 2020 році проведено: комплексну оцінку – 212 дітям, із них: 26 – Зарічненський ІРЦ, 128 – Вараський ІРЦ та 58 – Володимирецький ІРЦ; повторну комплексну оцінку – 202, із них: 30 – Зарічненський ІРЦ, 62 – Володимирецький ІРЦ та 110 – Вараський ІРЦ.

За результатами проведення вказаних вище комплексних оцінок складені висновки та визначені напрями та обсяг психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, які надаватимуться дітям з особливими освітніми потребами, надано рекомендації щодо складання, виконання та коригування індивідуальної програми розвитку в частині надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, проведено консультації для батьків.

На обліку в ІРЦ за 2020 рік перебуває 873 дитини (Зарічненський ІРЦ – 114, 412 – Вараський ІРЦ, 347 – Володимирецький ІРЦ).

Станом на березень 2021 року 106 дітям з особливими освітніми потребами надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги фахівцями ІРЦ, шляхом проведення індивідуальних занять: 51 – Вараський ІРЦ, 29 – Зарічненський ІРЦ, 26 – Володимирецький ІРЦ.

Під час проведення індивідуальних занять корекційно-розвиткова робота спрямована на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальних інтересів, емоційно-вольової сфери та розвитку мовлення. Заняття проводять із використанням ігрових та здоров'язберігаючих технологій (арт-терапія, ритміка, пісочна терапія, сенсорна терапія, логоритміка тощо).

У зв'язку з епідеміологічною ситуацією, що склалася та з метою запобігання поширення коронавірусної хвороби COVID-19 групі занять не проводяться. Варто зазначити, що кількість дітей постійно змінюється, з тенденцією до збільшення, у зв'язку з завершенням проведення комплексної оцінки та наданням рекомендацій щодо потреби в отриманні корекційно-розвиткових послуг.

Наявні 965 особових справ дітей (182 – Зарічненський ІРЦ, 465 – Вараський ІРЦ, 318 – Володимирецький ІРЦ),.

Охоплення дітей з особливими освітніми потребами, які перебувають на обліку в ІРЦ, навчанням складає:

інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО): Зарічненський ІРЦ – 55; Вараський ІРЦ – 60; Володимирецький ІРЦ – 67;

інклюзивні групи в закладах дошкільної освіти (далі – ЗДО): Зарічненський ІРЦ – 3, Вараський ІРЦ – 17, Володимирецький ІРЦ – 23;

педагогічний патронаж в ЗЗСО: Зарічненський ІРЦ – 21; 43 – Вараський ІРЦ; Володимирецький ІРЦ – 163;

спеціальні ЗЗСО: Вараський ІРЦ – 19 дітей; Володимирецький ІРЦ – 10; Зарічненський ІРЦ – 5;

спеціальні групи ЗДО: Вараський ІРЦ – 256 дітей; Володимирецький ІРЦ – 60; Зарічненський ІРЦ – 1.

17 дітей, які перебувають на обліку в Вараському ІРЦ отримують послуги тільки в ІРЦ оскільки не відвідують заклади освіти (віком 2-5 років – 15, 6-18 – 2).

Відповідно до штатних розписів ІРЦ, нараховується 33,25 посад, із них 28,5 – педагогічних.

У Вараському ІРЦ із 10,5 ставок, із них 9 педагогічних, відповідно до штатного розпису, заповнено 9, а саме: директора, 3,0 практичного психолога, 2,0 вчителя-логопеда, вчителя-реабілітолога, вчителя-тифлопедагога, вчителя-олігофренопедагога.

У Володимирецькому ІРЦ із 12 ставок, із них 10 педагогічних, відповідно до штатного розпису, заповнено 6, а саме: директора, вчителя-логопеда, 2,0 практичного психолога, 2,0 вчителя-реабілітолога.

У Зарічненському ІРЦ із 10,5 ставок, із них 9,5 педагогічних, відповідно до штатного розпису, заповнено 6, а саме: директора, 2,0 практичного психолога, 2,0 вчителя-логопеда, вчителя-реабілітолога,

Зважаючи на вказане вище, потребують заповнення наступні вакантні посади педагогічних працівників, зокрема, у Володимирецькому ІРЦ – 4 ставки (2,0 вчителя-олігофренопедагога, вчителя-логопеда, 0,5 вчителя-сурдопедагога, 0,5 вчителя-тифлопедагога); у Зарічненському ІРЦ – 3,5 ставки (вчителя-логопеда, вчителя-олігофренопедагога, вчителя-тифлопедагога, 0,5 вчителя-сурдопедагога).

Усі ІРЦ розміщені в окремих приміщеннях.

Вараський ІРЦ розташований на першому поверсі в двохповерховій будівлі. Загальна площа складає 185 м², облаштовано 7 кабінетів: кабінет директора для здійснення первинного прийому батьків або законних представників дитини, приймальня, кабінет для проведення спільних педагогічних занять, кабінет вчителя-логопеда, кабінет для проведення групових психолого-педагогічних занять, зал для занять з лікувальної фізкультури; кабінет медичної сестри. Облаштовано спеціально обладнану (відповідно до вимог ДБН) туалетну кімнату для осіб з особливими потребами. На подвір'ї облаштований дитячий майданчик: карусель, балансир та пісочниця.

Зарічненський ІРЦ розташований на першому поверсі в приміщенні КНП «Зарічненська багатопрофільна лікарня» Зарічненської селищної ради. Загальна площа складає 85 м², облаштовано 4 кабінети: кабінет директора для здійснення первинного прийому батьків або законних представників дитини, зал для занять з лікувальної фізкультури, кабінет логопеда та практичного психолога, зал очікування та окрема вбиральня.

Володимирецький ІРЦ розташований на першому поверсі в приміщенні КПНЗ «Володимирецький будинок школярів та юнацтва» Володимирецької селищної ради (далі – ВБШЮ). Площа складає 193 м², облаштовано 4 кабінети, а саме: кабінет директора для здійснення первинного прийому батьків або законних представників дитини, кабінет практичних психологів, кабінет вчителя-логопеда, кабінет вчителів-реабілітологів. В площу орендованого приміщення входить актова зала (82,4 м²). У ІРЦ окремий зал для занять з лікувальної фізкультури відсутній. Через те, що актова зала використовується спільно із ВБШЮ, вчителі-

реабілітологи не можуть поставити важке та громіздке обладнання, що потрібно для роботи.

Відповідно до постанови КМУ від 21.02.2018 № 88 «Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами у 2018 році» та наказу МОН України від 03.05.2018 № 447 «Про затвердження Примірного переліку обладнання для оснащення кабінетів ІРЦ» кошти субвенції у 2018 році спрямовано на закупівлю зазначеного нижче обладнання.

Зарічненський ІРЦ:

- комплект мультимедійного обладнання: мультимедійний проектор;
- комп'ютерне обладнання: комп'ютер стаціонарний – 1 шт., ноутбук – 1 шт., планшет – 3 шт., багатофункціональний пристрій – 2 шт., ламінатор;
- меблі та додаткове обладнання: комплекти меблів для кабінетів фахівців;
- дидактичні матеріали: комплекти дидактичних матеріалів, дидактичні розвивальні ігри, ігрове обладнання, комплекти логопедичних інструментів для постановки звуків, пісочниця з підсвіткою для пісочної терапії, навчально-методичні посібники.

Незважаючи на хорошу матеріально-технічну базу Зарічненського ІРЦ є потреба у придбанні обладнання для оснащення кабінетів: практичних психологів, а саме, інтерактивної підлоги або сенсорного столу; вчителів-реабілітологів: інвентарю для фізичної реабілітації дітей, вертикулізатора, стола-парти для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату.

Володимирецький ІРЦ:

- комплект мультимедійного обладнання: мультимедійний проектор, дошка-екран жорстка;
- комп'ютерне обладнання: ноутбуки – 7 шт., багатофункціональний пристрій – 2 шт., ламінатор;
- меблі та додаткове обладнання: комплекти меблів для кабінетів фахівців;
- дидактичні матеріали: наочні матеріали для розвитку мови та пізнавальних процесів, фетр для занять з дитиною, дидактичні розвивальні ігри, ігрове обладнання, засоби для розвитку дрібної моторики, пісочниця з підсвіткою для пісочної терапії, навчально-методичні посібники.

Вараський ІРЦ:

- комплект мультимедійного обладнання: інтерактивна панель (Мультиборд), інтерактивна підлога, світлова панель,
- комп'ютерне обладнання: комп'ютер стаціонарний – 5 шт., ноутбук – 1 шт., планшет – 1 шт., багатофункціональний пристрій – 5 шт., ламінатор, брошуратор; робот «Коджі»;
- меблі та додаткове обладнання: комплекти меблів для кабінетів фахівців, шведська стінка, сухий басейн, бігова доріжка (спортивний тренажер), горизонтальний велотренажер, реабілітаційний тренажер для ніг – педалі, парти-трансформери з регулюванням висоти, балансири, крісла-мішки, фітболи;
- дидактичні матеріали: фланелеграф, комплекти дидактичних матеріалів, ігрове обладнання, комплекти логопедичних інструментів для постановки звуків (логопедичне «Дзеркало, що розмовляє», набір Z-vibe для логопеда), мольберти, пісочниця з підсвіткою для пісочної терапії, навчально-методичні посібники.

Колективи ІРЦ проводять інформаційно-просвітницьку роботу, шляхом проведення конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, тренінгів, майстер-класів, виїзних засідань з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами. Крім того, діяльність ІРЦ висвітлюється у засобах масової інформації, соціальних мережах Facebook.

Усі ІРЦ підключені до мережі Інтернет та працюють на інформаційному порталі «Система автоматизації роботи ІРЦ».

Фахівцями Вараського ІРЦ, Володимирецького ІРЦ та Зарічненського ІРЦ розроблено сайти ІРЦ (<https://varashirc.rv.ua/>, <https://volodirz.wixsite.com/volodirz>, <https://zarichneirc.rv.ua/>), де постійно оновлюється інформація про діяльність ІРЦ: проведення комплексної оцінки, графік засідань фахівців ІРЦ, актуальна інформація про навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами. ІРЦ ведуться сторінки у соціальній мережі Facebook. Директорам ІРЦ рекомендовано звернути увагу на наповнення сайтів актуальною інформацією щодо роботи ІРЦ.

Фахівці ІРЦ систематично підвищують свій кваліфікаційний рівень та фахову майстерність шляхом: участі в семінарах, вебінарах, навчаннях, тренінгах, дистанційних курсах, науково-практичних конференціях; вивчення нормативно-правових актів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами; систематичного опрацювання фахової літератури: корекційної, логопедичної, психолого-педагогічної.

Із метою підвищення кваліфікації фахівці ІРЦ взяли участь у: навчальному семінарі «Організаційно-методичні засади діяльності ІРЦ» – 14.02.2019; курсах підвищення фахової майстерності фахівців ІРЦ – 03-07.06.2019 на базі РОІППО; навчальному проєкті «Шанс 2: Інклюзивна серія тренінгів громади Рівненщини»; науково-практичних семінарах: «Комплексний супровід дітей з розладами спектру аутизму», «Аутизм: комплексна психолого-педагогічна допомога та соціальна реабілітація».

В умовах карантину фахівці ІРЦ брали участь у вебінарах, які проводили фахівці РОІППО з тем: «Проблемна поведінка дітей з особливими потребами: виправлення та корекція», «Корекційні методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами», «Співпраця фахівців та батьків дитини із особливими освітніми потребами: основні засади ефективної роботи», «Побудова освітнього процесу командою супроводу дитини з ООП у закладі освіти з інклюзивною формою навчання», «Застосування елементів нейропсихологічної корекції розвитку дітей в освітньому процесі» тощо.

Фахівці Володимирецького ІРЦ підвищували свою кваліфікацію в РОІППО: 21-24.04.2020 – практичні психологи; 10-13.02.2020 – вчителі-логопеди, вчителі-дефектологи; 07.06-07.07.2020 – підвищення кваліфікації фахівців ІРЦ.

Фахівці Зарічненського ІРЦ були слухачами-учасниками онлайн-курсів: «Робота вчителів початкових класів з дітьми з особливими освітніми потребами»; «Інклюзія та дистанційне навчання»; «АВА- терапія: модель застосування поведінкового керівництва у роботі з дітьми з розладами розвитку»; «Сучасні стандарти інклюзивного супроводу дітей з особливими освітніми потребами»; «Мозочкова стимуляція в корекційно-розвиваючій роботі з дітьми різного віку»;

вебінарів освітнього проекту «На Урок», Цифрового видавництва MCFR, видавництва «Всеосвіта».

Фахівці Володимирецького ІРЦ пройшли успішно онлайн-курс Edera щодо роботи вчителів з дітьми з особливими потребами; вебінари освітнього проекту «На Урок», «Всеосвіта». Вчитель-реабілітолог Володимирецького ІРЦ взяла участь у семінарі-практикумі «Організація інклюзивного навчання в закладах освіти: нагальні питання», який відбувся в РОІППО.

Фахівці ІРЦ забезпечують надання консультацій та методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, з питань організації інклюзивного та індивідуального навчання; батькам, або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей та стосовно мережі закладів освіти, зарахування до них.

Кількість проведених консультацій у 2021 році: Вараський ІРЦ – 71, Зарічненський ІРЦ – 106, Володимирецький ІРЦ – 133.

Фахівцями Вараського ІРЦ у застосунку Viber створена та функціонує група «БАТЬКИ ІРЦ», де надаються поради батькам дітей, які отримують корекційно-розвиткові послуги в ІРЦ. Фахівцями ІРЦ відзнято серію відео для батьків «#КарантинимосяВдома» (квітень 2020 року), проведено майстер-класи для дітей «Свято у скандинавському стилі», 14-18.12.2020.

Фахівцями Володимирецького ІРЦ надавалися наступні консультації: «Розроблення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами»; «Укладання освітньої програми для ЗЗСО»; «Розвиток дрібної моторики та її зв'язок з мовленням»; «Складання індивідуального освітнього плану в ЗДО»; «Розвиток мовлення дітей з РАС. Ігри та вправи» тощо.

За потребою, фахівці ІРЦ беруть участь в командах психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – команда супроводу) у ЗДО та ЗЗСО щодо розроблення індивідуальної програми розвитку та написання індивідуального навчального плану.

Протягом 2020/2021 року фахівці Вараського ІРЦ відповідно до звернень адміністрації ДНЗ (ясла-садок) комбінованого типу № 2, ДНЗ (ясла-садок) № 3, ДНЗ (ясла-садок) № 11, Заболотівської гімназії, брали активну участь в командах супроводу.

Фахівці Володимирецького ІРЦ є учасниками команд супроводу в Володимирецькому НВК «ЗОШ I-III ступенів – ДНЗ», ДНЗ комбінованого типу «Малятко» смт Володимирець, Володимирецький ДНЗ комбінованого типу «Казка».

Однак не всі заклади освіти, у яких організоване інклюзивне навчання та виховання дітей, залучають фахівців ІРЦ до роботи команди супроводу. Директорам ІРЦ потрібно забезпечити інформування всіх учасників освітнього процесу про важливість та переваги впровадження інклюзії в освіті, забезпечити на рівні територіальної громади підтримку розвитку інклюзії.

Фахівцями Володимирецького ІРЦ на базі установи проведено: 29.09.2020 – методичне об'єднання для вчителів-логопедів ЗЗСО та ЗДО; 13.10.2020 – семінар-практикум для новопризначених асистентів вчителів ЗЗСО та асистентів вихователів ЗДО; 01.12.2020 – вебінар для практичних психологів «Робота

практичного психолога в закладах освіти в умовах інклюзивного навчання»; 04.02.2021 – вебінар для вчителів, які працюють з дітьми, що мають інтелектуальні порушення помірною та тяжкою ступеня.

Фахівцями Зарічененського ІРЦ проведено: 15.09.2020 – онлайн-засідання для вчителів та асистентів вчителів інклюзивних класів ЗЗСО «Особливості організації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами в 2020/2021 н.р.»; 25.09.2020 – директор брала участь у консультуванні педагогічних працівників ЗДО щодо організації діяльності інклюзивних груп; 26.10.2020 – майстер-клас для батьків «Дитина з особливими освітніми потребами: зрозуміти та допомогти»; 22.12.2020 – семінар-практикум для новопризначених асистентів вчителів ЗЗСО.

У 2020/2021 році фахівцями Вараського ІРЦ організувано та проведено: 14.02.2020 – методичний практикум для асистентів вихователів та методистів «Інклюзія в ЗДО»; 20.08.2020 – освітянський марафон для педагогів «Інклюзивна освіта – шлях до майбутнього»; 10.09.2020 – методичний практикум для методистів ЗДО «Як правильно організувати інклюзивне навчання в ЗДО»; 15.09.2020 – семінар-практикум для асистентів вихователів ЗДО «Організаційні засади асистента вихователя в ЗДО»; 25.09.2020, 21.10.2020 – освітній марафон для асистентів вчителів ЗЗСО «Роль асистентів вчителів в організації інклюзивного навчання в ЗЗСО»; 11.12.2020 – круглий стіл для директорів та заступників БДЮТ та ДЮСШ «Інклюзія в позашкільлі»; 13.01.2021 – онлайн-захід для заступників директорів ЗЗСО «Організація дистанційного навчання у ЗЗСО дітям з особливими освітніми потребами»; 05.02.2021 – семінарське засідання «Інклюзія – виклик сьогодення» в Озерецькому НВК «ЗОШ I-II ступенів – ДНЗ»; 12.02.2021 – виїзне засідання круглого столу в Собіщицькій ЗОШ I-III ступенів «Інклюзивна освіта: разом крок за кроком»; 17.02.2021 – участь у семінарі БДЮТ «Єдине суспільство: діти з різними потребами»; 19.02.2021 – семінар-практикум у Старорафалівській ЗОШ I-III ступенів «Інклюзія – шлях до майбутнього»; 04.03.2021 – семінарське засідання у Сопачівському НВК «ЗОШ I-III ступенів-ДНЗ» «Інклюзивна освіта: навчаємо і виховуємо разом».

Директор Вараського ІРЦ постійно бере участь у нарадах керівників ЗДО та ЗЗСО, апаратних нарадах при начальникові управління освіти.

Для проведення комплексної оцінки фахівці ІРЦ отримали та використовують в своїй роботі методики: WISC-IV, Leiter-3, Conners-3, PEP-3 та CASD.

Двоє фахівців Вараського ІРЦ, практичні психологи Володимирецького ІРЦ та практичний психолог Зарічененського ІРЦ пройшли 56-годинне підвищення кваліфікації щодо використання в закладах/установах освіти навчальної програми для фахівців ІРЦ «Користування психодіагностичними методиками WISC-IV, Leiter-3, Conners-3, PEP-3 та CASD» та успішно здали екзамен і здобули право на користування вказаними психодіагностичними методиками. Однак, у Зарічененському ІРЦ є потреба у навчанні ще одного практичного психолога використанню психодіагностичних методик.

Фахівці ІРЦ використовують наступні методики для проведення комплексної оцінки:

практичні психологи (Н.М. Стадненко, Т.Д. Ілляшенко, А.Г. Обухівська «Методика діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку молодших школярів» (5-7 років), «Діагностика диференціації вікової норми інтелектуального

розвитку, затримки психічного розвитку та розумової відсталості дітей 6-8 років»; С.Д. Забрамна, О.В. Боровик «Практичний матеріал для проведення психолого-педагогічної діагностики дітей»; Шкала тестів розумового розвитку А. Біне-Т. Сімона (2-17 років); «Шкала Векслера для вивчення розумового розвитку дошкільників та молодших школярів»; для діагностики когнітивних здібностей: пам'яті (запам'ятай 10 слів, тест «Сюжетний малюнок»), О.М. Леонт'єв «Методика визначення рівня опосередкованого запам'ятовування»; сприймання: Р.С. Немов «Чого не вистачає на цих малюнках?»; Н.І. Гуткіна «Діагностика довільної сфери «Будиночок»; мислення: О.М. Мастюкова «Методика виявлення розвитку словесно-логічного мислення»; методика «Прогресивні матриці Равена»; уваги: коректурна проба Б. Бурдона; опитувальник орієнтовного тесту шкільної зрілості Керна-Йірасика; проєктивні методики: «Малюнок сім'ї», «Будинок, дерево, людина», «Неіснуюча тварина», «Людина під дощем», «Людина зриває яблука»; дошки Сегена різних варіантів складності, діагностична скринька «Малюнок», серія «Психологічний інструментарій»;

вчителі-логопеди (А.Я. Малярчук «Обстеження мовлення дітей» (4-10 років); Г.Й. Блінова «Альбом для обстеження мовлення у дітей»; Л.І. Трофименко «Діагностика та корекція загального недорозвинення мовлення у дітей дошкільного віку»; О.Л. Черкасова «Принципи і завдання корекційної роботи з дітьми, які мають порушення мовлення розвитку дітей»; Н.В. Чередніченко «Діагностика сформованості фонетико-граматичних умінь та навичок у школярів»; методика обстеження дошкільнят С.Д. Забрамною; А.В. Король Мовленнєва карта з картинками «Логопедичне обстеження рівня мовленнєвого розвитку дітей» (дошкільний вік);

вчителі-реабілітологи (методика вимірювання антропометричних параметрів за статевіковими шкалами регресії; методика вимірювання антропометричних показників та використання нормативних показників у дітей (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.09.2013 № 802); проба Руф'є;

вчителі-дефектологи (дефектологічне обстеження дитини з розумовою відсталістю; визначення рівня сформованості знань, вмінь, навичок відповідно до Типових освітніх програм ЗЗСО за шкалою Маккарті (2,5 – 8,5 років).

ІРЦ взаємодіють з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту населення, службами у справах дітей, територіальними підрозділами Національної поліції, громадськими організаціями. За потребою директори ІРЦ беруть участь в комісіях з питань захисту прав дитини щодо влаштування дітей з особливими освітніми потребами на цілодобове перебування до закладів, які здійснюють інституційний догляд і виховання дітей; міжвідомчих робочих групах з питань охорони дитинства та розвитку системи соціальних послуг для підтримки дітей і сім'ї.

Вараський ІРЦ співпрацює із міською радою старшокласників учнівського самоврядування «Ватра». У ІРЦ затверджений план роботи батьківського лекторію на 2021 рік «Тато, мама в курсі». Заняття проходять щоквартально.

Зарічненським ІРЦ укладено угоду про співробітництво в освітній галузі із кафедрою педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Т.І. Поніманської Рівненського державного гуманітарного університету.

Володимирецький ІРЦ співпрацює з громадською організацією дитячого козацького товариства Володимиреччини «Пагін».

Відповідно до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» укладено договори про співробітництво територіальних громад (далі – ТГ) щодо приєднання до співзасновників створених ІРЦ.

Вараською міською ТГ підписані договори про співробітництво з Полицькою сільською ТГ та Рафалівською селищною ТГ щодо надання послуг дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) у вказаних вище територіальних громадах, Вараським ІРЦ.

У Володимирецькій селищній ТГ триває процес укладання договорів про співробітництво з Антонівською та Каноницькою сільськими ТГ щодо надання послуг дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) на їх території, Володимирецьким ІРЦ.

Заріченською селищною ТГ укладено договір про співпрацю з Локницькою сільською ТГ щодо надання послуг дітям з особливими освітніми потребами, які проживають (навчаються) на їх території, Заріченським ІРЦ.

Пропозиції:

1. Керівникам комунальних установ Вараський ІРЦ, Володимирецький ІРЦ, Заріченський ІРЦ:

1.1. проаналізувати довідку за результатами вивчення стану роботи ІРЦ;

До 01 вересня 2021 року

1.2. вжити ефективних заходів щодо усунення недоліків, виявлених під час вивчення стану роботи ІРЦ;

До 01 січня 2021 року

1.3. забезпечити виконання вимог нормативно-правових документів, що регламентують питання організації роботи ІРЦ;

Постійно

1.4. порушувати питання щодо потреби ІРЦ у фахівцях різних спеціальностей для надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг перед засновником установи у встановленому порядку.

Постійно

1.5. порушувати питання щодо врахування принципів універсального дизайну та/або розумного пристосування у приміщеннях ІРЦ (в частині доступності для маломобільних груп населення) перед засновником установи у встановленому порядку.

Постійно

1.6. забезпечити інформування усіх учасників освітнього процесу про важливість та переваги впровадження інклюзії в освіті; забезпечити на рівні територіальної громади підтримку розвитку інклюзії.

Постійно

2. Керівнику комунальної установи Вараський ІРЦ:

2.1. надіслати проект статуту в новій редакції на погодження в управління освіти і науки облдержадміністрації;

До 01 червня 2021 року

2.2. порушувати перед засновником установи у встановленому порядку:
питання про:

розширення приміщень ІРЦ для облаштування робочих зон кожного фахівця;
оснащення ресурсної або сенсорної кімнати для соціалізації та адаптації дітей
з особливими освітніми потребами;

придбання системи відеоспостереження;

встановлення системи пожежної сигналізації у приміщенні ІРЦ.

До 01 січня 2022 року

3. Керівнику комунальної установи Володимирецький ІРЦ:

3.1. порушувати перед засновником установи у встановленому порядку:
питання про:

розширення приміщень для облаштування робочих зон кожного фахівця;
оснащення ресурсної кімнати для соціалізації та адаптації дітей з особливими
освітніми потребами;

придбання системи відеоспостереження та мультимедійного обладнання в
ІРЦ;

облаштування спеціально обладнаної (відповідно до вимог ДБН) туалетної
кімнати для осіб з особливими потребами.

встановлення системи пожежної сигналізації у приміщенні ІРЦ.

До 01 січня 2022 року

4. Керівнику комунальної установи Зарічненський ІРЦ:

4.1. забезпечити участь фахівця ІРЦ у навчанні та складанні екзамену
щодо використання методик відповідно до навчальної програми «Користування
психодіагностичними методиками WISC-IV, Leiter-3, Conners-3, PEP-3 та CASD».

До 01 січня 2022 року

4.2. порушувати перед засновником установи у встановленому порядку:
питання про:

розширення приміщень для облаштування робочих зон кожного фахівця,
придбання обладнання для фізичної реабілітації дітей;

придбання системи відеоспостереження та мультимедійного обладнання в
ІРЦ;

облаштування спеціально обладнаної (відповідно до вимог ДБН) туалетної
кімнати для осіб з особливими потребами;

встановлення системи пожежної сигналізації у приміщенні ІРЦ.

До 01 січня 2022 року

Заступник начальника відділу інклюзивної,
спеціальної, позашкільної освіти
та виховної роботи управління
освіти і науки облдержадміністрації

Юлія КОВАЛЬЧУК